

Socialförsäkringsutskottets betänkande 1986/87:18

SfU
1986/87:18

om vårdbidrag för handikappade barn och
handikappersättning (prop. 1986/87:100)

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande dels det i proposition 1986/87:100 bilaga 7 (socialdepartementet) under litt. C upptagna anslaget C 3. Vårdbidrag för handikappade barn, dels tio motionsyrkanden angående vårdbidrag och därmed sammanhängande frågor. Vidare behandlar utskottet i betänkandet tre motionsyrkanden rörande handikappersättning. Utskottet anser med anledning av tre motioner (m, fp och vpk) att regeringen bör lägga fram förslag om ytterligare en nivå inom vårdbidraget, en fjärdedels vårdbidrag. Reformen bör enligt utskottet träda i kraft den 1 januari 1988. Införandet av ytterligare en bidragsnivå beräknas medföra ett ökat anslagsbehov av 25 milj. kr. för budgetåret 1987/88. I övrigt avstyrker utskottet bifall till motionerna. Till betänkandet har fogats fem reservationer.

Propositionen

Femte huvudtiteln

Regeringen har i proposition 1986/87:100 bilaga 7 (socialdepartementet) under litt. C punkt C 3. Vårdbidrag för handikappade barn (s. 39) föreslagit riksdagen att till *Vårdbidrag för handikappade barn* för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 535 000 000 kr.

Motioner

1986/87:Sf213 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar om en ändring av beräkningsgrunden för vårdbidrag av handikappat barn så att det utgår med 2,5 basbelopp vid helt vårdbidrag,
2. att riksdagen beslutar om införande av rätt till ett fjärdedels vårdbidrag vid vård av handikappat barn från den 1 juli 1987,
3. att riksdagen till anslaget C 3 för vårdbidrag för budgetåret 1987/88 anslår 150 milj. kr. utöver vad regeringen har föreslagit.

1986/87:Sf232 av Kenth Skårvik och Lars Ernestam (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om praxis beträffande åldersgränser för vårdbidrag till diabetesbarn.

SfU 1986/87:18

1986/87:Sf243 av Ingvar Björk och Johnny Ahlqvist (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av förändrade bestämmelser för handikappersättning.

1986/87:Sf279 av Lars Ernestam och Elver Jonsson (fp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att vårdbidrag m. m. som upphör på grund av handikappads frånfälle skall kunna förlängas,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om en särskild trygghetsförsäkring som skall kunna tecknas av föräldrar till handikappat barn.

1986/87:Sf282 av Margó Ingvardsson m. fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar om ytterligare en nivå på vårdbidrag och att en fjärdedels vårdbidrag införs,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att en översyn bör göras av beskattningsreglerna för vårdbidragets merkostnadsdel i enlighet med vad som anförts i motionen.

1986/87:Sf320 av Nils Carlshamre m. fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ytterligare en nivå av vårdbidraget — t. ex. 1/4 av helt vårdbidrag — bör införas,

3. att riksdagen hos regeringen begär utredning om förslag syftande till ytterligare en nivå för handikappersättningen. Motiveringen återfinns i motion So261.

1986/87:Sf349 av Margareta Andrén m. fl. (fp) vari yrkas

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande efterlevandebidrag till föräldrar med gravt handikappade barn,

14. att riksdagen hos regeringen begär förslag för att åstadkomma en ytterligare lägre nivå inom handikappersättningen.

Utskottet

Vårdbidrag för handikappade barn

Vårdbidrag utges till föräldrar för vård av barn under 16 år som på grund av sjukdom, psykisk utvecklingsstörning eller annat handikapp under minst sex månader är i behov av särskild tillsyn och vård. Vid bedömningen av rätten till vårdbidrag beaktas förutom vårdbehovet även merkostnader på grund av barnets sjukdom och handikapp. Vårdbidrag kan utges med belopp motsvarande hel eller halv förtidspension jämte pensionstillskott (för närvarande 46 272 resp. 23 136 kr. per år). Vårdbidraget är skattepliktig och ATP-grundande inkomst. En del av vårdbidraget — 17, 34, 50 eller 65 % av basbeloppet — kan dock räknas som en icke skattepliktig merkostnadsdel.

För barn som vårdas på institution kan s. k. ferievårdbidrag lämnas när barnet vistas i föräldrahemmet. SfU 1986/87:18

Bengt Westerberg m. fl. begär i motion Sf213 yrkande 1 beslut om nya beräkningsgrunder för vårdbidraget. Motionärerna anser att bidraget skall höjas och utges med 2,5 basbelopp vid hel förmån. De motiverar förslaget med att vården av ett handikappat barn hemma ställer stora krav på en familj och att en av föräldrarna ofta måste avbryta ett förvärvsarbete, vilket leder till en svår ekonomisk situation. Motionärerna begär också (yrkande 2) att riksdagen beslutar om ytterligare en nivå, ett fjärdedels vårdbidrag, fr. o. m. den 1 juli 1987. De framhåller beträffande detta yrkande att den nuvarande konstruktionen med helt och halvt vårdbidrag utestänger t. ex. familjer med barn som har diabetes eller allergier från ersättning, trots att familjerna har betydande merkostnader. Till följd av de föreslagna förbättringarna bör enligt yrkande 3 ytterligare 150 milj. kr. anvisas under anslaget. Även Margó Ingvardsson m. fl. begär i motion Sf282 yrkande 1 att riksdagen beslutar att införa en rätt till ett fjärdedels vårdbidrag, medan Nils Carlshamre m. fl. i motion Sf320 yrkande 1 begär ett tillkännagivande om behovet av ytterligare en nivå av vårdbidraget, t. ex. en fjärdedel av helt bidrag.

På grundval av anhörigvårdskommitténs förslag i betänkande Ds S 1981:15 infördes nya förbättrade bestämmelser om vårdbidrag fr. o. m. den 1 januari 1983 (prop. 1981/82:216, SfU 18, rskr. 446). Anhörigvårdskommittén tog i betänkandet också upp till diskussion frågan om vårdbidraget även fortsättningsvis skulle vara anpassat till nivån på förtidspension inom folkpensioneringen eller om vårdbidraget skulle basbeloppsanknytas till en viss nivå. Kommittén fann att en anknytning till förtidspensionen hade haft stora fördelar genom att förbättringar av förtidspensionen utöver basbeloppsuppräkningsar även slagit igenom på vårdbidraget, och kommittén föreslog ingen ändring av konstruktionen i detta hänseende. Utskottet finner för sin del inte heller anledning att beloppsmässigt skilja vårdbidraget från förtidspensionen och avstyrker bifall till motion Sf213 yrkande 1.

Kommittén lade även fram vissa förslag om vårdbidragets utveckling på sikt, däribland en komplettering av vårdbidraget med en ny lägre nivå om ett fjärdedels vårdbidrag. Härigenom skulle man enligt kommittén nå ca 4 000 nya bidragsmottagare, främst föräldrar till barn med diabetes eller med allergiska besvär. De direkta kostnaderna för att införa en ny nivå beräknades till ca 32 milj. kr. per år. Kommittén konstaterade för sin del att det kortsiktigt inte fanns ekonomiska förutsättningar att införa en ny nivå, en uppfattning som delades av dåvarande socialministern i proposition 1981/82:216.

Inom riks försäkringsverket pågår för närvarande en utvärdering av tillämpningen av de nya regler som införts fr. o. m. år 1983 angående rätten till vårdbidrag. Enligt vad utskottet erfarit kommer utvärderingen att vara klar inom kort.

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen behandlat frågan om införande av ett fjärdedels vårdbidrag, senast i sitt av riksdagen godkända betänkande SFU 1985/86:22. Utskottet anförde bl. a. att det på grundval av den inom riks försäkringsverket pågående utvärderingen av vårdbidragsreglerna

fanns skäl att utreda om de nuvarande nivåerna inom vårdbidraget ger ett tillräckligt stöd till föräldrar med handikappade barn. Detta gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 351).

Utskottet ser det som en angelägen reform inte minst ur fördelningspolitisk synpunkt att möjligheten att få ett fjärdedels vårdbidrag snarast införs. Härigenom behöver föräldrar till barn med stora tillsyns- och vårdbehov och vars sjukdom och handikapp föranleder betydande merkostnader, inte längre vara uteslagna från möjligheten till ekonomiskt stöd på grund av en alltför hög bidragströskel. Det får ankomma på regeringen att lägga fram förslag i frågan i så god tid att reformen kan träda i kraft den 1 januari 1988. Det anförda bör riksdagen med anledning av motionerna Sf213 yrkande 2, Sf320 yrkande 1 och Sf282 yrkande 1 som sin mening ge regeringen till känna.

Införandet av ytterligare en bidragsnivå kan beräknas medföra ett ökat anslagsbehov av ca 25 milj. kr. såvitt avser budgetåret 1987/88. Anslaget bör med anledning av motion Sf213 yrkande 3 ökas med detta belopp och till vårdbidrag för handikappade barn för budgetåret 1987/88 bör anvisas ett förslagsanslag av 560 000 000 kr.

En av de förändringar som anhörigvårdskommittén föreslog i vårdbidragets konstruktion och som genomförts fr. o. m. den 1 januari 1983 var att en särskild merkostnadsdel av vårdbidraget kunde beräknas. Eftersom denna del skall täcka merkostnader på grund av barnets sjukdom och handikapp är den till skillnad från vårdbidraget i övrigt inte skattepliktig eller ATP-grundande inkomst.

Margó Ingvardsson m. fl. begär i motion Sf282 yrkande 2 en översyn av beskattningsreglerna för vårdbidraget. Motionärerna vänder sig emot att beräkningen av en icke skattepliktig merkostnadsdel kan reducera ATP-skyddet för den förälder som uppbär vårdbidrag.

Det förhållande som berörs i motionen är en ofrånkomlig följd av att en särskild skattefri merkostnadsdel numera kan beräknas. Alternativet är att återgå till de regler som tidigare gällde och göra hela vårdbidraget skattepliktigt. Utskottet anser att fördelarna med det nuvarande systemet överväger den nackdel som motionärerna påtalat och avstyrker bifall till motion Sf282 yrkande 2.

Bedömningen av rätten till vårdbidrag för föräldrar med barn som har diabetes kritiserar i motion Sf232 av Kenth Skårvik och Lars Ernestam. Motionärerna hävdar att försäkringskassornas praxis innebär att vårdbidraget dras in när barnet är sju eller åtta år trots att barn med diabetes har ett tillsyns- och vårdbehov under hela sin uppväxttid. Vidare framhåller motionärerna att det görs mycket olika bedömningar av rätten till vårdbidrag på de olika försäkringskassorna trots att det finns gemensamma riktlinjer.

Som utskottet anført ovan pågår inom riksförsäkringsverket en utvärdering av tillämpningen av rätten till vårdbidrag. Utvärderingen, som syftar till att åstadkomma en så enhetlig tillämpning av reglerna som möjligt, beräknas vara klar inom kort. Utskottet vill också framhålla att utskottets förslag om att en rätt till ett fjärdedels vårdbidrag skall införas ger föräldrar till barn med diabetes ökade möjligheter att erhålla vårdbidrag. Någon särskild åtgärd med anledning av motion Sf232 anser utskottet inte påkallad.

Två motioner tar upp frågan om stöd till efterlevande föräldrar när ett barn avlider. I motion Sf349 av Margareta Andrén m. fl. yrkande 13 begärs ett tillkännagivande angående behovet av efterlevandebidrag till familjer med handikappade barn, eventuellt genom en frivillig försäkring som tecknas genom t. ex. försäkringskassan. En sådan möjlighet bör skapas för att föräldrarna skall kunna anpassa sig ekonomiskt till den nya situation som inträffar om barnet avlider. Lars Ernestam och Elver Jonsson begär i motion Sf279 yrkandena 1 och 2 ett tillkännagivande om att vårdbidrag som upphör på grund av att ett handikappat barn avlider skall kunna förlängas. Motionärerna begär också att en statlig trygghetsförsäkring skall kunna tecknas av föräldrar till handikappade barn.

Utskottet har behandlat motionsyrkanden med denna innebörd vid flera tidigare riksmöten (se senast SfU 1985/86:22). Utskottet har då framhållit att rätt till vårdbidrag för vård av sjukt eller handikappat barn föreligger generellt i de fall bidragen är motiverade utifrån barnets behov av vård och de extra kostnader som sjukdomen eller handikappet föranleder. Även om utskottet inte velat bestrida att det i enskilda fall kan uppstå ekonomiska svårigheter på grund av bortfall av bidrag i samband med att ett handikappat barn avlider, har detta enligt utskottets uppfattning varken motiverat en generell utvidgning av rätten till vårdbidrag även för tid efter det barnet avlidit eller att en ny statlig försäkringsform infördes. Utskottet har i stället ansett att problemen får lösas genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder och, om föräldern saknar medel till sin och sin familjs försörjning, inom ramen för socialtjänstlagen.

Enligt utskottets mening bör riksdagen vidhålla sin tidigare uppfattning, och utskottet avstyrker bifall till motionerna Sf349 yrkande 13 och Sf279 yrkandena 1 och 2.

Handikappersättning

Handikappersättning utges till försäkrad som fyllt 16 år och som före 65 års ålder fått sin funktionsförmåga varaktigt nedsatt i sådan omfattning att han i sin dagliga livsföring behöver mera tidskrävande hjälp av annan eller behöver hjälp av annan för att kunna förvärvsarbeta eller eljest får vidkännas betydande merutgifter på grund av sitt handikapp. Handikappersättning utges med 65, 50 eller 34 % av basbeloppet alltefter hjälpbehovets omfattning och merutgifternas storlek. Handikappersättning utges alltid till den som är blind, döv eller gravt hörselskadad om handikappet inträffat före 65 års ålder. Ersättningen till en försäkrad som är blind utgör, för tid före den månad då hel ålderspension eller hel förtidspension börjar utgå, 65 % av basbeloppet. För tid därefter utgör ersättningen 34 % av basbeloppet om stödbehovet inte ger anledning till högre ersättning. En försäkrad som är döv eller gravt hörselskadad är berättigad till 34 % av basbeloppet om stödbehovet inte ger anledning till högre ersättning.

I motion Sf243 av Ingvar Björk och Johnny Ahlqvist begärs tillkännagivande om behovet av ändringar i lagen om allmän försäkring så att handikappersättning till den som använder rullstol schablonmässigt skall utges med lägst 50 % av basbeloppet om inte stödbehovet motiverar en högre ersättning.

Vid föregående riksmöte avstyrkte utskottet en liknande motion som avsåg frågan om schablonmässig bedömning av rätten till handikappersättning till personer med gluten- och/eller laktosintolerans. I sitt av riksdagen godkända betänkande SfU 1985/86:15 hänvisade utskottet till att frågan om möjligheten till mer schablonmässiga bedömningar för andra handikappgrupper än blinda, döva och gravt hörselskadade hade behandlats i en särskild utredning som riksförsäkringsverket utfört på uppdrag av regeringen. I departementspromemorian Merutgifter m. m. inom handikappersättningen (Ds S 1981:16) hade riksförsäkringsverket förordat en fortsatt individuell prövning av rätten till handikappersättning eftersom förutsättningarna för en utvidgad schabloniserad ersättning — ett stödbehov av i stort sett likartat slag eller omfattning — sällan eller aldrig var uppfyllda. Utskottet som inte finner skäl att frångå sin tidigare bedömning avstyrker bifall till motion Sf243.

Nils Carlshamre m. fl. och Margareta Andrén m. fl. begär i motionerna Sf320 yrkande 3 resp. Sf349 yrkande 14 förslag om en ytterligare, lägre, nivå inom handikappersättningen. Motionärerna menar att om en ytterligare lägre nivå införs kan handikappade som i dag — trots betydande stödbehov — inte når upp till den lägsta bidragsnivån bli berättigade till handikappersättning.

Ett likartat motionskrav avstyrktes av utskottet vid föregående riksmöte. I sitt av riksdagen godkända betänkande SfU 1985/86:15 hänvisade utskottet till att handikappersättningen var avsedd att ge ett ekonomiskt stöd till den som har stort hjälpbehov eller stora merutgifter till följd av ett handikapp. Det var därför viktigt att ersättningen hölls på en sådan nivå att den utgjorde ett väsentligt tillskott för att täcka den handikappades merkostnader. Utskottet ansåg att införande av en lägre nivå inom handikappersättningen kunde motverka ett sådant syfte. Utskottet hänvisade också till den fortsatta beredningen inom regeringskansliet av statens handikappråds rapport Ds S 1985:6 Kartläggning av det ekonomiska stödet till handikappade. I rapporten har framhållits behovet av att samordna och förenkla de olika former av ekonomiskt stöd som kan utges till handikappade eftersom detta skulle innebära ett bättre utnyttjande av de ekonomiska resurserna för stöd åt handikappade. Utskottet finner med anledning av vad som anförts ovan inte skäl att för närvarande tillstyrka förslaget om en lägre nivå inom handikappersättningen och avstyrker bifall till motionerna Sf320 yrkande 3 och Sf349 yrkande 14.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *ändrade beräkningsgrunder för vårdbidrag*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf213 yrkande 1,
2. beträffande *ett fjärdedels vårdbidrag*
att riksdagen med anledning av motionerna 1986/87:Sf213 yrkande 2, 1986/87:Sf320 yrkande 1, 1986/87:Sf282 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,
3. beträffande *vårdbidragets merkostnadsdel*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf282 yrkande 2,

4. beträffande *enhetlig bedömning av rätten till vårdbidrag*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf232,

5. beträffande *vårdbidrag m. m. till efterlevande förälder*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Sf279 och 1986/87:Sf349
yrkande 13,

6. beträffande *fler nivåer inom handikappersättningen*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Sf320 yrkande 3 och 1986/
87:Sf349 yrkande 14,

7. beträffande *en schablonmässig bedömning av rätt till handikapp-
ersättning*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf243,

8. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av propositionen och motion 1986/
87:Sf213 yrkande 3 till *Vårdbidrag för handikappade barn* för budget-
året 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 560 000 000 kr.

Stockholm den 23 april 1987

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Doris Håvik

Närvarande: Doris Håvik (s), Nils Carlshamre (m), Ralf Lindström (s), Karin Israelsson (c), Ulla Johansson (s), Siri Häggmark (m), Ingegerd Elm (s), Margó Ingvardsson (vpk), Sten Andersson i Malmö (m), Barbro Sandberg (fp), Kersti Johansson (c), Ingegerd Anderlund (s), Erik Janson (s), Ingrid Ronne-Björkqvist (fp) och Inger Hestvik (s).

Reservationer

1. Ändrade beräkningsgrunder för vårdbidrag och medelsanvisningen (mom. 1 och 8)

Barbro Sandberg och Ingrid Ronne-Björkqvist (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "På grundval" och slutar med "yrkande 1." bort ha följande lydelse:

Att vårda ett utvecklingsstört barn hemma ställer stora krav på familjen. Oftast måste någon av föräldrarna avbryta sitt förvärvsarbete, vilket givetvis leder till en svår ekonomisk situation. Den förälder som stannar hemma får ett vårdbidrag som vid helt bidrag under 1986 utgick med $2 \times 0,96$ basbelopp eller knappt 45 000 kr. Denna ersättning är otillräcklig.

Det är därför angeläget att det sker en höjning av vårdbidraget. Utskottet anser att grunden för vårdbidraget bör vara 2,5 basbelopp. För den enskilda familjen skulle detta innebära att ett helt vårdbidrag skulle uppgå till drygt 60 000 kr. om året, dvs. en förbättring om drygt 1 000 kr. i månaden. Det får ankomma på regeringen att lägga fram förslag till lagändringar som tillgodoser vad som ovan anförts.

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Införandet av" och slutar med "560 000 000 kr." bort ha följande lydelse:

Kostnaden för att höja vårdbidragets ersättningsnivå och att införa ytterligare en bidragsnivå kan beräknas till 150 milj. kr. Riksdagen bör därför till Vårdbidrag för handikappade barn för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 685 000 000 kr.

dels att momenten 1 och 8 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *ändrade beräkningsgrunder för vårdbidrag*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf213 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf213 yrkande 3 och med anledning av propositionen till Vårdbidrag för handikappade barn för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 685 000 000 kr.,

2. Ett fjärdedels vårdbidrag och medelsanvisningen (mom. 2 och 8)

Doris Håvik, Ralf Lindström, Ulla Johansson, Ingegerd Elm, Ingegerd Anderlund, Erik Janson och Inger Hestvik (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Utskottet ser det" och slutar med "560 000 000 kr." bort ha följande lydelse:

Som ovan nämnts behandlade utskottet frågan om införande av ett fjärdedels vårdbidrag vid föregående riksmöte och utskottet framhöll då enhälligt att det på grundval av resultatet av en inom riksförsäkringsverket pågående utvärdering av tillämpningen av vårdbidragsreglerna fanns skäl att utreda huruvida de nuvarande bidragsnivåerna gav ett tillräckligt stöd till föräldrar med handikappade barn. På förslag av utskottet gav riksdagen detta till känna. Riksförsäkringsverkets utvärdering kommer att vara klar inom kort. Eftersom utvärderingen i enlighet med riksdagens beslut i fjol skall utgöra underlag för en bedömning av vilken konstruktion av vårdbidraget som bäst tillgodoser föräldrarnas behov av stöd finns det enligt utskottets mening skäl att avvakta resultatet av denna och inte nu fatta beslut om en ny bidragsnivå. Mot bakgrund härav kan utskottet för närvarande inte tillstyrka motionerna Sf213 yrkande 2, Sf320 yrkande 1 och Sf282 yrkande 1. Med hänvisning till det ovan anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning till vårdbidrag för handikappade barn.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *fjärdedels vårdbidrag*

att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Sf213 yrkande 2, 1986/87:Sf320 yrkande 1 och 1986/87:Sf282 yrkande 1,

dels att moment 8 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

8. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till propositionen och med avslag på motion 1986/87:Sf213 yrkande 3 till Vårdbidrag för handikappade barn för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 535 000 000 kr.,

3. Enhetlig bedömning av rätten till vårdbidrag (mom. 4) SfU 1986/87:18

Barbro Sandberg och Ingrid Ronne-Björkqvist (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Som utskottet" och slutar med "inte påkallad." borde ha följande lydelse:

Barn med diabetes eller andra medicinska handikapp har ett behov av särskild tillsyn och vård under hela sin uppväxttid. Barnläkarföreningen har utarbetat rekommendationer för hur dessa fall bör bedömas. Försäkringskassorna arbetar emellertid efter en praxis som innebär att föräldrar till diabetesbarn mister sitt vårdbidrag när barnet är mellan sju och åtta år, dvs. när barnet just har börjat skolan. Utskottet anser att kassornas praxis är för snäv och menar att vårdbidrag i dessa fall skall utges till dess barnet fyllt 16 år.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *enhetlig bedömning av rätten till vårdbidrag*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf232 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Vårdbidrag m. m. till efterlevande förälder (mom. 5)

Barbro Sandberg och Ingrid Ronne-Björkqvist (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "för socialtjänstlagen." bort ha följande lydelse:

Föräldrar till gravt handikappade barn får i regel omfattande stöd. Om barnet avlider upphör omedelbart samtliga bidrag utan att familjen ges möjlighet att anpassa sig till den nya situationen. Det kan t. ex. bli nödvändigt att byta bostad och att ordna förvärvsarbete åt förälder som vårdat barnet. Möjligheten att förlänga vårdbidraget eller införa någon form av efterlevandebidrag bör enligt utskottets mening därför övervägas, eventuellt genom en frivillig försäkring som kan tecknas genom t. ex. försäkringskassan.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. beträffande *vårdbidrag m. m. till efterlevande förälder*
att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Sf279 och 1986/87:Sf349 yrkande 13 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Fler nivåer inom handikappersättningen (mom. 6)

Nils Carlshamre (m), Siri Häggmark (m), Sten Andersson i Malmö (m), Barbro Sandberg (fp) och Ingrid Ronne-Björkqvist (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar med "Ett likartat" och slutar med "Sf349 yrkande 14." bort ha följande lydelse:

De nuvarande nivåerna på handikappersättningen och tillämpningen av reglerna för rätt till sådan ersättning innebär svårigheter för vissa sjukdomsgrupper att uppfylla förutsättningarna för rätt till ersättning. Detta

innebär enligt utskottets uppfattning att vissa grupper av handikappade, t. ex. psoriasissjuka, diabetiker och personer med vissa tarmsjukdomar, vilkas sjukdomar innebär betydande handikapp, ej ges möjlighet att få handikappersättning. En möjlig utväg för att åstadkomma ett bättre ekonomiskt skydd för dessa grupper är att införa en ytterligare lägre nivå inom handikappersättningen. Riksdagen bör därför hos regeringen begära ett förslag med denna innebörd.

dels att moment 6 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. *beträffande fler nivåer inom handikappersättningen*
att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Sf320 yrkande 3 och 1986/87:Sf349 yrkande 14 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,